NORSK AMERICANA FORUM

MARTY STUART

Tekst: Tom Skjeklesæther

FYLLER STØVLENE TIL JOHNNY CASH, MERLE HAGGARD OG GEORGE JONES

Da Roger McGuinn og Chris Hillman for noen år siden fant ut at de skulle gi The Byrds-fansen sjansen til å oppleve, på konsertscenen, bandets mytiske 1968-album, *Sweetheart of the Rodeo,* det ene albumet de spilte inn sammen med Gram Parsons, tok de kontakt med Marty Stuart og hans band, Fabulous Superlatives.

Det resulterte i en turné for å feire platas 50-årsjubileum, som inkluderte spillinger på Ryman Auditorium, det originale Grand Ole Opry, i Nashville.

McGuinn og Hillman var selvfølgelig klar over at det ikke fantes noe bedre band til å gjenskape dette banebrytende countryrock-albumet enn Martys lag.

Jeg vedder cowboyhatten min på at det i dag ikke eksisterer noen mer overlegen, superior, kvartett i countryverdenen enn Marty Stuart & his Fabulous Superlatives. Gitarist Kenny Vaughan, trommeslager Harry Stinson og bassist Chris Scruggs (sønnesønnen til Earl Scruggs) behersker alle tenkelige varianter av country og countryrock, bluegrass og gospel. Selvfølgelig synger de alle sammen.

Min gode venn, pedalsteel-gitarist og felespiller Fats Kaplin (Tom Russell, Jack White, John Prine), tok meg med til en klubb i Nashville for drøye tretti år siden. Jeg har glemt hvem artisten var, men jeg har aldri glemt Kenny Vaughans Telecaster-spilling. Man kan reflektere over hva det innebærer å stikke seg ut på Telecaster i Nashville, da som nå!

Noen år senere dukket trommis Harry Stinson opp i Norge som produsent for duoen Somebody´s Darling andre album. Valgt blant annet fordi han er en gudbenådet harmonivokalist som har navnet sitt på en endeløs rekke Nashville-produksjoner.

Marty Stuart falt i countrygryta som barn, han var bare tolv år da han sa til mora si at han en dag skulle gifte seg med country-stjerna Connie Smith. Gjett hvem som har vært gift i tjue år pluss?

Marty Stuart kommer fra Philadelphia, Mississippi og han ble oppdaget av bluegrass-legenden Lester Flatt (Flatt & Scruggs) i 1972, da han var en fjorten år gammel mandolinist. Han var fast medlem av Flatts band til Flatt la opp i 1978. Samme året ga Stuart ut sitt første album, *With a little help from my friends.* To år senere ble han fast medlem av Johnny Cash sitt turnéband, fra 1983 til 1988 var han også gift med Cash´ datter, Cindy.

I 1985 slapp han sitt selvtitulerte album på stort plateselskap og var de neste ti årene en markant countrystjerne med hele 30 sanger inne på Billboards «Hot Country Songs»-liste. Aller høyest klatret han i 1991 med sangen «The Whiskey ain´t workin´», en duett med Travis Tritt som nådde helt til andreplass.

På denne tiden var Stuart og Tritt countrybransjens utagerende tøffinger og turnerte under slogan «No hatts tour». Marty Stuart har kapret fem av de seksten Grammy-statuettene han har vært nominert til.

Men det er her, etter country-stjerneårene, at Marty Stuarts karriere virkelig blir interessant. Sammen med His Fabulous Superlatives har Stuart satt seg mål å være en overlegen kurator og ivaretager av countryhistorien, med et stort antall tematiske plateutgivelser som har satt fokus på bl.a. hardcore country, gospel, bluegrass og indianernes historie (*Badlands - Ballad of the Lakota*).

I 2007 slapp han albumet *Compadres - An Anthology of Duets*. Her sang Marty sammen Merle Haggard, Johnny Cash, Lester Flatt, Travis Tritt, Loretta Lynn, Steve Earle, The Staple Singers, George Jones, B.B. King, Old Crow Medicine Show, Del McCoury, Mavis Staples og selvfølgelig Connie Smith. Det kan høres ut som om innspillingene er gjort inne i en country & americana ensyklopedi.

I 2017 ga Marty Stuart and His Fabulous Superlatives ut plata Way out West, som satte fokus på California countryen og rocken som også har vært viktige innflytelser på Stuarts musikk. Plata ble produsert av gitaristen fra Tom Petty & The Heartbreakers, Mike Campbell.

Under veis har han hatt sitt eget country TV-show, *The Marty Stuart Show*, og kuratert en rekke utstillinger bygget på hans omfattende samling av countrymusikk-gjenstander og klær, inkludert flere par av Johnny Cash-støvler, og en lang karriere som kunst- og dokumentar-fotograf.

Hvorvidt han har med seg sin historiske Fender Telecaster, den originale B-Bender-gitaren som tilhørte The Byrds gitarvirtousen Clarence White, til Oslo Konserthus vites ikke. Men den mytiske gitaren lyder rett og slett navnet «Clarence».

Da den ledende amerikanske dokumentarfilmskaperen Ken Burns i 2019 slapp sin 16 timer lange serie *Country Music*, egentlig dobbelt så lang som versjonen NRK viser, var Marty Stuart en av de sentrale artistene som ble intervjuet.

Da Burns feiret premieren på serien med en konsert på Ryman Auditorium var Marty Stuart en selvfølgelig gjest.

Ganske enkelt fordi Ken Burns skjønner at Marty Stuart er country fra hæla på bootsa sine opp til toppen av sin karakteristiske hårsveis.